

Veronika Honkasalo vas

Kirjallinen kysymys Finnairin toimitusjohtajan bonuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Koronapandemian vuoksi erityisesti lentoliikenne on kohdannut ennenäkemättömiä tappioita. Suomen hallituksen kanta on ollut selvä: valtionyhtiö pitää auttaa pahimman yli, ja sen palveluksessa työskenteleviä 6 200 työntekijää ei saa jättää yksin. Valtio pääomitti Finnairia viime vuonna lähes 300 miljoonalla eurolla ja takasi lainoja 600 miljoonalla eurolla. Tästä huolimatta yhtiön tappiot olivat niin suuret vuonna 2020, että se turvautui taloutensa tasapainottamiseksi mittaviin lomautuksiin sekä irtisanoi 1 000 työntekijää. YT-neuvotteluiden myötä Finnairin koko henkilöstön vuosiansiot myös laskivat 40 prosenttia.

Suomen Kuvalehden jutusta (18.2.2021) käy ilmi, että Finnairin toimitusjohtaja Topi Mannerille kuitenkin maksettiin vuonna 2020 lähes 400 000 euroa bonuksia. Mannerin kokonaisansio viime vuodelta nousi 46 prosenttia 1 125 233 euroon. Lisätulot tulivat lyhyen ja pitkän aikavälin kannustinohjelmista, ja ne perustuivat ennen vuotta 2020 tehtyihin tuloksiin.

Pandemian keskellä kesällä 2020 Euroopan komissio kielsi valtiontuen hyväksymisen ehtona bonukset vuosille 2020—2023. Finnairin mukaan komission päätös ei vaikuta takautuvasti.

On kuitenkin kestävämpää, että valtionyhtiön varat päätyvät niin runsaissa määrin johdon taskuihin. Erityisesti tilanteessa, jossa työntekijöiden tuloja leikataan, olisi valtion enemmistöomistuksessa yrityksessä syytä noudattaa äärimmäistä pidättyväisyyttä johdon palkitsemiskäytännöissä. Valtion omistajapolitiikkaa koskevan periaatepäätöksen mukaan "valtio edellyttää omistajana aina, että palkitseminen on kohtuullista, oikeudenmukaista ja läpinäkyvää." Finnairin tilanteessa kohtuullisuus ja oikeudenmukaisuus näyttäytyy kyseenalaisena. Finnairia on pelastettu veronmaksajien rahoilla, ja yleistä oikeustajua koettelee, ettei tässäkään tilanteessa bonusjärjestelmää ole voinut rajoittaa, vaikka maaliskuussa varmasti oli jo nähtävissä, että vuosi 2020 tulee olemaan yritykselle erittäin vaikea.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Onko Finnairin johdon palkitseminen yhtiön talousvaikeuksissa ollut kohtuullista ja oikeudenmukaista ja

mitä hallitus aikoo nyt ja jatkossa tehdä valtionyhtiöiden johdon mittaville bonuksille, jotka komissio on kieltänyt valtiontuen hyväksymisen ehtona?

Kirjallinen kysymys KK 56/2021 vp

Helsingissä 19.2.2021

Veronika Honkasalo vas